

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/205/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713210601
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5713210601.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcu: C. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. E. XXXX/X, XXX XX R. R.-E., proti žalovanej: G. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. B. M. XXX/X, G., právne zastúpenej JUDr. Jánom Repáňom, advokátom, so sídlom v G., M. R. H. XX, v konaní o zaplatenie 18.827,29 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin zo dňa 26.1.2017 č.k. 9C/261/2013-188, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin ako súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom a zamietol v celom rozsahu žalobu žalobcu, ďalej rozhodol, že žalovaná má proti žalobcovi právo na náhradu trov konania v celom rozsahu. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že žalobca žalobu odôvodnil tou skutočnosťou, že žalobca ako veriteľ s otcom žalovanej N. Q., ktorý zomrel XX. XX. XXXX dňa 21. 05. 2003 uzavrel zmluvu o zabezpečovacom prevode práva v spojení so zmluvou o pôžičke. Na základe zmluvy o pôžičke poskytol žalobca otcovi žalovanej finančnú pôžičku vo výške 16.060,- USD. Túto pôžičku otec žalovanej osobne od žalobcu prevzal, čo opakovane potvrdil jednak v zmluve, jednak v písomnom prehlásení. Žalovaná na Okresný súd Martin podala žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode práva v spojení so zmluvou o pôžičke a uvedené konanie bolo právoplatne ukončené rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 5C/220/2004 zo dňa 30. 09. 2010, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 8Co/273/2012 zo dňa 25. 02. 2013. Daným rozsudkom Okresný súd Martin rozhodol tak, že určil, že zmluva o zabezpečovacom prevode práva v zmysle § 553 Obč. zák. v spojení so zmluvou o pôžičke podľa § 657 a nasl. Obč. zák. zo dňa 21. 05. 2003 sú neplatné. Žalobca v žalobe potom poukázal na priebeh konania vedeného pred Okresným súdom Martin sp. zn. 5C/220/2004 s tým, že potvrdený rozsudok bol tretím rozhodnutím vo veci samej a to po tom, čo Okresný súd Martin 2-krát zamietol žalobu žalobkyne. Žalobca si uplatnil voči žalovanej nárok podľa § 451 Obč. zák. z dôvodu, že súd určil, že zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalovanej a žalobcom, na základe ktorej právny predchodca žalovanej prevzal od žalobcu finančnú pôžičku, je neplatným právnym úkonom. Poukázal potom na ust. § 470 Obč. zák., podľa ktorého dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťľa aj za poručiťľové dlhy, ktoré na neho prešli poručiťľovou smrťou a na ust. § 451 Obč. zák., podľa ktorého zaplatenie finančnej sumy požadoval titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo právnemu predchodcovi žalovanej.

V súvislosti s právnym posúdením veci súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca uplatnil proti žalovanej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť jej otcovi titulom plnenia poskytnutého z neplatnej zmluvy o pôžičke a za ktorý dlh by žalovaná mala zodpovedať v súlade s ust. § 470 Obč. zák. Okresný súd tiež konštatoval, že žalovaná vzniesla v konaní námietku premlčania. Následne citoval ust. § 100 ods. 1,2,3, § 101, § 107 ods. 1,2,3, § 451 ods. 1,2 Obč. zák. Uviedol, že v prípade žalobcu išlo o

uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý nárok vznikol právnomu predchodcovi žalovanej plnením z neplatného právneho úkonu, teda neplatnej zmluvy o pôžičke, v takom prípade sa nárok žalobcu na vydanie takéhoto plnenia premlčuje v súlade s ust. § 107 ods. 1 Obč. zák. v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe, najneskôr však v trojročnej objektívnej premlčacej dobe odo dňa, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo. Podľa presvedčenia súdu žalobca už v deň poskytnutia pôžičky otcovi žalovanej vedel, že mu poskytol finančné plnenie, aj keď ho nedokázal právne kvalifikovať ako plnenie poskytnuté titulom neplatného právneho úkonu, z čoho vyplýva, že v subjektívnej premlčacej dobe sa nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčal ku dňu 21. 05. 2005 a v objektívnej premlčacej dobe, za 3 roky, ku dňu 21. 05. 2006. Ak žalobca podal žalobu na súd 22. 07. 2013 jeho nárok bol premlčaný. Žalovaná úspešne vzniesla námietku premlčania a preto súd žalobcovi jeho právo proti žalovanej v súlade s ust. § 100 ods. 1 Obč. zák. priznať nemohol. Ďalšie skutočnosti, ktoré konštatovala žalovaná strana v rámci obrany proti žalobnému návrhu a, ktoré by vyžadovali prípadne širšie dokazovanie prípadným výsluchom svedkyne I., súd nevykonal, nakoľko vzhľadom na vznesenú námietku premlčania rozsiahlejšie dokazovanie presahovalo potreby súdu pre právne posúdenie nároku žalobcu. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a žalovanej, ktorá bola v konaní plne úspešná, priznal právo na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý v odvolacom návrhu žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. aby rozsudok zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu a priznal aj nárok na náhradu trov konania. V odvolaní ďalej okrem iného uviedol, že žalobca je toho názoru, že prvostupňový súd v tomto prípade nemal prihliadať na námietku premlčania žalovanej, a to v zmysle ust. § 107 ods. 3 Obč. zákonníka v platnom znení. Až rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 5C/220/2004 zo dňa 30.09.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 8Co/273/2012 bola citovaná zmluva určená za neplatnú. Následne bolo vlastnícke právo prevedené na žalovanú v roku 2012. Keďže uvedené vlastnícke právo nebolo ohrozené uplynutím premlčacej doby, žalobca sa v tomto prípade nemohol brániť uplatnením námietky premlčania v jeho prípade. Je však potrebné zdôrazniť, že na druhej strane plnenia, ktoré poskytol žalobca otcovi žalovanej, premlčaniu v zmysle platných právnych predpisov podlieha. Na základe uvedeného je žalobca toho názoru, že v tomto konkrétnom prípade je potrebné čeliť nerovnováhe plynúcej z toho, že vydanie veci pre nepremlčateľnosť vlastníckeho práva nie je ohrozené uplynutím doby, zatiaľ čo právo na vydanie peňažného plnenia premlčaniu podlieha. Práve ust. § 107 ods. 3 Obč. zák. zabraňuje vzniku nerovnováhy medzi právami zmluvných strán. V závere odvolania poukazoval na judikáty Najvyššieho súdu ČR a Ústavného súdu ČR.

3. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná, ktorá okrem iného uviedla, že súd sa podľa názoru žalovanej vôbec nemal zaoberať ust. § 107 ods. 3 zák. č. 40/1964 Zb. Obč. zák. v znení neskorších zmien. Citované ustanovenie bráni bezdôvodnému obohateniu iba jednej zmluvnej strany, ale je možné ho použiť len tam, kde podľa zmluvy každá zo zmluvných strán niečo obdržala, takže je povinná druhej zmluvnej strane neplatne, resp. zrušenej zmluvy vrátiť to, čo obdržala. V uvedenom prípade vzhľadom na vrátenie finančných prostriedkov žalobcu prostredníctvom C. I. sa o takýto prípad a vzťah nejedná. Práve konanie žalobcu a C. I. a ich vzájomná dohoda o uvedení otca žalovanej do omylu, viedli k tomu, že úkon bol v zmysle ust. § 49a zák. č. 40/1964 Zb. Obč. zák. v znení neskorších zmien neplatný. Žalovaná má za to, že akceptovanie vznesenej námietky súdom nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi a vyhodnotenie tejto skutočnosti je zo zákona. Bolo by porušením zákona zo strany súdu, ak by na námietku premlčania neprihliadol. Na základe skutočností uvedených v priebehu konania na prvostupňovom súde ako i v tomto podaní, žiada odvolací súd, aby rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu potvrdil a rozhodol, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. V dôsledku podaného odvolania bol spis predložený na rozhodnutie o odvolaní odvolaciemu Krajskému súdu v Žiline (§ 34 CSP) a po zistení, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou stranou sporu (§ 362, § 359 CSP), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 v spojení s § 470 ods. 2 CSP), odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario a následne rozsudok súdu prvej inštancie musel zrušiť podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

6. Odvolací súd považoval odvolanie žalobcu za dôvodné v tom smere, že súd prvej inštancie napriek tomu, že v odôvodnení svojho rozsudku citoval okrem iného aj ust. § 107 ods. 3 Obč. zák., avšak v odôvodnení rozsudku sa vôbec nezaoberal obsahom uvedeného ustanovenia Občianskeho zákonníka, resp. odôvodnenie rozsudku postráda zmienku o tom, prečo súd prvej inštancie toto ustanovenie neaplikoval na daný spor.

7. Odvolací súd dáva do pozornosti v súvislosti s problematikou premlčania aj nález Ústavného súdu SR zo dňa 3.10.2012 č.k. 1ÚS I. ÚS 33/2012-25, v ktorom Ústavný súd SR okrem iného konštatoval, že námietka premlčania v zásade dobrým mravom neodporuje, ale môžu nastať situácie, že uplatnenie tejto námietky je výrazom zneužitia práva na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by za takejto situácie bol zánik nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby neprímerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas. V duchu tohto právneho názoru sa vo výnimočných prípadoch uplatnenie premlčacej námietky môže priečiť dobrým mravom, keď by bolo na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil alebo keď by sa aprobovalo konanie, ktoré je contra bonos mores (§ 3 ods. 1 Obč. zák.). Odvolací súd teda konštatuje, že súd prvej inštancie sa bude v rámci ďalšieho konania zaoberať posúdením vznesenej námietky premlčania z pohľadu ust. § 107 ods. 3 Obč. zák., ako aj z pohľadu uvedeného právneho názoru Ústavného súdu SR.

8. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)